

Štampa vsaki četrtek in
vsega s poštnino vred 20
v Mariboru v poštni-
stvem na dom za celo le-
to 20 D, pol leta 10 D,
šestri leta 5 D. Izven Ju-
goslavije 50 D. Naroči-
nina se pošlje na uprav-
ništvo »Slov. Gospodar-
ja« v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
posilja do odprevali.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 dta.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Vrednišče je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5.
Rekopisi se ne vračajo.
Upravišče sprejema
naročnina, inšerate in
reklamacije.

Čene inšerate po do-
govoru. Za vsakega
oglasa primeren popust.
Nezaprite reklamacije su
poštne preste.

Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana 18.000.
Telefon interurb. št. 113.

6. številka.

MARIBOR, dne 11. februarja 1926.

60. letnik.

Za ljudski sklad SLS!

Sedem let traja naš boj! Boj za življenje Slovenije! Bijejo ga poslanci Slovenske ljudske stranke. Avtonomija Slovenije je njih neizprosna zahteva v imenu slovenskega naroda. Težek je ta boj, ki se vrši na dve strani: s Pašičevimi centralisti, ki niso slovenskega rodu, in z lastnimi slovenskimi rojaki, Žerjavovimi demokrati in Pucljevimi samostojneži. Težek boj, a ne brez uspešnosti! Leta 1921 je za Pašičevo centralistično ustavo glasovalo 223 poslancev, proti samo 35! Kdo bi tedaj mislil, da bo čez tri leta, 1924 Pašič s svojim skrajnim centralizmom padel in da bo tedaj na krmilu vlada poštenega sporazuma, ki hoče dati tudi Slovincem, kar jim gre. In vendar se je to zgodilo! V dobi kratkih 3 let so postali odločni avtonomisti Spahovi Bošnjaki, ki so še leta 1921 glasovali za centralizem. Ločil so je od centralistov poštene Davidoviči s svojimi srbskimi demokrati in je že tri leta v Srbiji glasnik pravičnega sporazuma! In ker ve, da ni sporazuma brez avtonomije, je njegov tovariš Marinković izdelal za Davidovičev stranko načrt najširše samouprave, ki se že močno približuje naši zahtevi avtonomije! Tudi med radikali je pod vodstvom Jovanoviča močna struja, ki obsoja Pašičev centralizem in je že zaradi ljubelega miru v državi pripravljena dati Slovincem njihovo pravico. Ob lanskih volitvah v narodno skupščino se je v številkah pokazalo, kdo ima v državi več pristašev: ali Pašičev centralizem ali Davidovičev sporazum in Koroščeva avtonomija. Za Davidovičev sporazum in avtonomistično ureditev naše države je 8. februarja lanskega leta padlo 300.000 kroglic več nego za Pašičev centralizem — kljub goljufijam in nasilju Pašič—Pribičević—Žerjavove vlade. Le volilnemu redu se je imel Pašič zahvaliti, da je dobil 11 poslancev več nego mi. Če bi Radič 27. marca ne bil pokleknil pred Pašiča in zmolil centralistično molitev, bi danes Pašič gotovo izgubil večino 11 poslancev in s tem tudi vlado; kajti med radikali je bilo koj po volitvah močno gibanje, da se nekateri odcepijo od Pašiča in pridružijo nam. Radičev nesrečni korak je ta lepo napeljan načrt podrl. Danes je s pomočjo Radiča centralizem na vladi in se grozno izživlja v strašnih bremenih. Saj je v razgovoru s nekim inozemskim politikom sam kralj izjavil, da znašajo davki v naši državi 37% vsega narodnega premoženja, torej več ko tretjino! Tega ni v nobeni državi! In pri tem seveda mi Slovenci nosimo dvojno trojno breme!

Toda kljub sedanjemu žalostnemu gospodarskemu stanju, ki je posledica nezmožnega in lakomnega cen-

tralizma — kljub temu se je mišljenje v naši državi od leta 1921 do danes čudovito izpremenilo — v prilog naši avtonomistični zahtevi! To je dokazalo l. 1924, ko je krog 170 poslancev bilo za našo politiko proti Pašiču. Primerjajte to število z l. 1921, ko je šlo za našo avtonomistično politiko samo naših 35 poslancev, za Pašiča pa 223. Kako politika pravičnega sporazuma napreduje, kaže tudi prej omenjena številka 300.000 kroglic naše večine pri volitvah!

Preobrat v mišljenju je tu. To se vidi pri srbskih poslancih in pri srbskem ljudstvu. Odkod ta preobrat? Je-li prišel sam? Ne! Poslancem Jugoslovanskega kluba, zlasti našemu voditelju dr. Korošču gre predvsem zasluga, da so v toliko preobrazili mišljenje v južnih krajih naše države! Koliko razgovorov je bilo treba, koliko prigovarjanja, prepričevanja, dokazovanja, pripovedovanja, da so poštenjši srbski poslanci Davidovičevi in Jovanovičevi začeli uvidevati potrebo avtonomistične ureditve naše države. Koliko naporov, trudov in bojov s starim zvitim Pašičem in njegovimi pomočniki! Koliko potrepljivosti z Radičem, ki nam je še kot zaveznik vedno streljal v hrbet. Naši poslanci so vse te nadčloveške napore junsko vzdržali. Visoko držijo zastavo slovenske avtonomije danes kakor pred 7 leti! Z isto borbenostjo in odločnostjo in zavestjo, da zmagamo!

Kaj je dajalo našim poslancem ta pogum, to odločnost? V prvi vrsti gotovo zavest dolžnosti, vršiti to, kar jim je slovenski narod kot svojim zastopnikom naložil. Obenem s tem pa zavest, da stoji za njimi slovensko ljudstvo, krepko, organizirano v Slovenski ljudski stranki! Po vsakih volitvah so naši poslanci v Beogradu lahko zaklicali centralistom: Glejte, ves slovenski narod stoji za nami, strumno organiziran v naši Slovenski ljudski stranki!

Dobra organizacija je naši stranki zagotovila vedno sijajnejši zmagi! Organizacija drži somišljenike trdno skupaj ter jih šola in vzgaja! Kake odločilne važnosti je za stranko organizacija, kažejo izjave naših nasprotnikov! Žerjavovi demokrati so lani javno priznali, kako izvrstno je Slovenska ljudska stranka organizirana in da je v njeni organizaciji velik del njene moči. Delavni poslanci v Beogradu in dobra organizacija doma — to je moč SLS. Pribičević je na svojem shodu v Mariboru povdaril važnost organizacije tako: Najlepše ideje (misli, načrti) nič ne pomagajo, če ni za njih uresničenje čvrste organizacije. Zato se je izvršilni odbor SLS v Mariboru lanske leto 1925 še s posebno vneto vrgel na podrobno organizacijo SLS. Po vsem Stajerskem, Koroškem in Prekmurju smo preuredili krajevne organizacije SLS in jim dali v pomoč

poseben »Poslovnik«. Po zimi smo po vseh okrajih ustanovili oziroma poživilili okrajne organizacije. In tudi osrednja, organizacija SLS v Mariboru za vso mariborsko volilno okrožje je preurejena po najmodernejših organizatoričnih načelih. Veseli smo lahko naše organizacije.

A dobra organizacija stane denarja. V »Slov. Gospodarju« z dne 28. januarja smo vam podali račun o delovanju, a tudi o stroških, ki jih rabi organizacija SLS. Tajništva v Mariboru, Celju in Murski Soboti nas ogromno stanejo. Tajništva morajo biti! Ne le za organizacijo, ampak tudi za to, da so somišljenikom SLS na razpolago s pojasnili, nasveti in posredovanji, ustnimi in pisnimi. Nad 20.000 pisem je šlo lanske leto iz naših tajništev, samo za poštne znamke se je izdalo nad 10.000 dinarjev. Kje pa so stroški za shode in plače tajnikov, ki so sicer majhne, a vendar skupno znašajo okrog 80.000 dinarjev letno. Vse te stroške mora kriti Slovenska ljudska stranka sama! Naši poslanci so obvezani plačati polovico stroškov za organizacijo, a drugo polovico moramo nabrati od naših somišljenikov.

Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača! Dinar dinarju pomaga!

Somišljeniki SLS! Mesec februar je izvršilni odbor SLS v Mariboru določil za pobiranje članarine. Krajevni odbori SLS so dobili tozadevna navodila. Prosimo vas, somišljeniki, žrtvujte radi malenkostno članarino 5 dinarjev za celo leto! Če ne moreš dati 5 dinarjev — gospodarske razmere so res težke! — pa žrtvuj na oltar Slovenske ljudske stranke 4, 3, 2 ali vsaj 1 dinar! Zavedaj se, da z najmanjšim darom okrepiš našo organizacijo in ojačiš zaslonbo za katero se naši poslanci opirajo v svojem hudem boju!

Politični tok se razvija v smeri avtonomističnega programa SLS. Nasprotniki bi radi, da bi naši somišljeniki postali malomarni za SLS, da bi popustili v svoji požrtvovalnosti za strankino organizacijo. Upajo, da bo brezhriznost in malomarnost somišljenikov še nekaj časa obdržala Pašičev centralizem in zadržala avtonomijo. Somišljeniki, ne privoščite jim tega veselja! Ne popuščajte v požrtvovalnosti za Slovensko ljudsko stranko, za katero ste žrtvovali delo in napore in denarne žrtve skozi 7 let! Z veseljem in ponosom darujte svojih 5 dinarjev ali če tega ne morete vsaj 4, 3, 2 ali 1 dinar za

LJUDSKI SKLAD SLS!

Premožnejše somišljenike pa prosimo, da po svojih močeh darujejo še nekaj čez!

LISTER.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

17

Toda premalo je bil izkušen, da bi bil vse to opazil. Pa tudi časa ni imel za razmišljanje.

Tla so zaškripala za njegovim hrbtom. Obrnil se je. Dvojce je videl.

Nekdo se je prav tisti trenutek izmuznil skozi vrata in Trzanu se je zdelo, da je njegov obraz še nekje videl. Pa ni imel časa se spomniti. Drugo kar je videl, je koj vzelo v zakup vse njegove misli in moči.

Eden zlikovcev, velik, močen človek, se mu je po prstih bližal in že dvignil v zamah težek, debel kol. Z enim samim udarcem bi bil zdrobil Trzanu glavo, če bi bilo prišlo do udarca.

Pa ni prišlo.

Ko so videli, da je Trzan opazil napadalca, so vsi skratki planili nadenj. Noži so se zablistali, stoli so se dvigali, v hipu so ga obkoljali.

Pa topot so se pariški apaši urezali. Naleteli so na bister razum, na strelovito gibčnost džungelskega borce, na silne mišice, ki so se s Kršakom in Saboro kosale.

Po bliskovo se je Trzan umaknil zamahu in s strašnim udarcem je sunil napadalca pod rebra, da je odletel daleč v stran.

Nato pa se je lotil drugih —

Zunaj pri vratih je stal neznanec, ki je očitno vodil napad, sam pa ni hotel nesti kože napredaj. Čakal je, da vidi kedaj se Trzan mrtev zgrudi na tla.

Zenska je še vedno stala v kotu, pa njej obraz se je čudno izpreminjal. Navidezni obup se je umaknil lakavosti in škodoželjnosti, ko se je Trzan obrnil k prvemu napadalcu, pa se nato izpremenil v čudenje ter nazadnje v strah in nemo, blede grozo.

In kako tudi ne!

Lično, brezhibno oblečeni gospod, ki ga je s svojim klicanjem privabila vasedo, kjer bi naj poginil in izginil brez sledu, se je hipoma izpremenil v pravega demona. Pričakovala je slabotnega mladiča plehkkih mišic, — pa je gledala orjaka, ki je obdeloval svoje napadake kakor mlatič snopje.

Povsod je bil hkrati, v gibčnih, prožnih skokih se je zaganjal po sobi, tu je sunil napadalca, da je odletel v steno, tam je dvignil drugega od tal in ga vrgel v gručo, da je tri štiri tovariše podrl v padcu, tu je prestrigel udar s stolom, tam izbil nož in izvinil roko.

Kričoč od bolečin, s krvavimi nosovi in polomljenimi rebri so se zlikovci drug za drugim umikali skozi vrata kakor hitro se je dalo.

Toda ni bilo dolgo, pa so priropotali težki koraki po stopnicah in v sobo je stopil oddelek mestne straže.

Nenavaden prizor se jim je nudil.

Trije moški so ležali na tleh v kotu in stokali, na stolu je slonela in jokala zenska ter se tresla od strahu, sredi sobe pa stal mlad, izbrano oblečen gospod s prekrizanimi rokami in pričakoval je gledal oborožene stražnike iz polzaprtih bliskajočih se oči.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal četovodja.

Trzan je nakratko razložil dogodek, ko pa se je obrnil k ženski, da bi mu potrdila resničnost njegovega poročila, se je zgodilo nekaj, česar Trzan še ni doživel.

»Tale človek laže!« je zakričala. »Laže! Napadel me je, sama sem bila v sobi. Ubil bi me bil, da mi niso

prihiteli na pomoč tile gospodje. Cel divjak je, vam pravim! Malo je manjkalo pa bi je bil ubil z golimi rokami!«

Trzan je stal kakor od groma zadet. Rešil je ženske gotove smrti, pa v zahvalo tako odurno laže zoper nje-ga. Ali je mogoča tolika nevhvaležnost —?

Tako je premišljeval, možje postave pa so precej neverno poslušali žensko. Ni bilo prvikrat, da so imeli posla z njo in z njenimi »prijatelji«. Toda bili so strazarji, ne pa sodniki in napovedovali so, da bodo zaenkrat obe stranki vzeli seboj na policijo.

Pa izkusili so si, da temu mlademu, fino oblečenemu gospodu napovedati zapor, je ena reč, — druga pa, ga v zapor odpeljati.

»Jaz nisem ničesar zagrešil!« je dejal Trzan mirno. »Le branil sem se. Ne vem, zakaj vam je tale ženska pravile tiste laži. Sovražiti me ne more, nikdar je do nisem videl.«

»Dobro dobro!« je rekel stražnik. »To bodete že sodniku povedali!«

Stopil je bliže, da bi Trzanu roko na ramo položil.

Trenutek pozneje je ležal v kotu sobe in ko so mu tovariši priskočili na pomoč, se jim ni nič bolj godilo. Niti časa niso imeli, da bi na orožje mislili.

Med tem kratkim bojem je opazil Trzan odprto okno in zunaj na ulici železen steber, ki je na njem menda visela električna svetiljka.

Koj nato so stražniki videli, kako je gibčna postava kakor panter šinila skozi okno in na steber ter inginila. Ko so stopili k oknu, ni bilo sledu več o nasilnem tuju.

Vacili so žensko in njene tri tovariše seboj na policijo. Stražnik, ki je stal na ulici, je prisegal, da ni nikogar videl, ki bi bil skočil skozi okno in priplezal pe

V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vratobol, trganje v udih, zobobol in glavobol so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav poseb-

no mučijo tedaj revmatske bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluja«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Uporaba »Elsafluja« vedno praja, bodisi o dznotraj ali od zunaj. Je močnejši in krepkejša dejstva, kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 spe-

cijalni steklenici za 65 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že obenem s zabojem in poštnino po povzetju ali proti plačilu vnaprej razpošilja lekarnar Eugen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatsko. — Po edine steklenice Elsafluja se dobijo v lekarnah in sorodnih trgovinah za reducirano ceno 9 din.

Kaj se kuha v Beogradu?

Beograd, 6. februarja 1926.

Divji politični zakon, ki sta ga sklenila lansko leto me seca julija stari Miklavž Pašič in Stefan Radič, ni srečen. Ljudstvu tudi ni prinesel dosedaj prav nič dobrega. Davki so pod Radičevno vladno vsak dan hujši, draginja je vedno večja, denarja in zasluzka vedno manj, ljudi brez kruha vsak dan več, število siromakov se neprestano množi, — nezadovoljstvo in beda na vseh koncih in krajih.

Jugoslovanski dinar polagoma pada vsled nesrečnega vladnega gospodarstva, ki ga imajo v rokah Pašič, Stojadinovič in Radič. Dolgov je vsak dan več. Amerikanci in Angleži ter Francozi prihajajo z odločnimi zahtevami: Vrnite nam posojene milijarde!

Zapravljanje gre pod Radičem ravno tako naprej kot poprej pod Pribečevičem. Pašič in Radič sta nedavno podpisala imenovanje nad 60 novih generalov. Sedaj že menda zopet pripravljajo 20 novih. Tako bomo za časa, ko so Radičevci v vladi, imeli okoli 200 generalov z naravnost ogromnimi plačami. Nešteto komisij, ki jih vlada pošilja na vse strani, požre veliko milijonov dinarjev. Finančni minister se je po Božiču z dragoceno ladjo odpeljal v Ameriko. Vsak dan si je nakazal 100 dolarjev posebne dnevne plače (dijet), to je okroglo 5600 dinarjev na dan. Svojim pomočnikom plača 50 dolarjev dnevno. Za en mesec bo stala ta komisija državo več milijonov dinarjev. Poljedelski minister je za časa, ko je Radič v vladi, poslal na Francosko komisijo treh gospodov, ki je kupila tam žrebca za 380.000 frankov, ali okroglo 900.000 dinarjev. In komisija sama je stala nad 200.000 dinarjev. Res pametna vlada, ki kupi žrebca, ki stane preko 4.000.000 kron! To je strašno zapravljanje državnega denarja!

Pošteni Srbi, Hrvati in Slovenci, kakor tudi na višjih mestih so spoznali, da tako ne more iti naprej. Radi tega skrivnem (za kulisami) pripravljajo spremembo vlade. Med kraljevskim dvorom in poštenimi državniki in politiki se vršijo na tihem posvetovanja, kako bi se naj država rešila sedanjih slabih gospodarjev. Beograjski časopisi že vsak dan pišejo, da bo stari Pašič vendarle moral iti v politični penzijo, ravno tako nesrečni finančni minister dr. Stojadinovič, da bodo tudi Radiča potisnili ven, ker nič ni znal zboljšati slabih razmer. Tajno, zaupno iščejo moža, ki bi naj namesto Pašiča vzel krmilo naše mlade države v svoje roke. Da so na visokih mestih in celo mnogi pošteni Srbi prišli do prepričanja, da tako ne more iti več dalje, je veselo znamenje.

Kedaj bo prišlo do zaželjene spremembe, ne moremo natanko zapisati. Ali prišlo pa bo prav kmalu. Vsa znamenja kažejo za to. Med radikali (Pašičevci) in Radičevci ni prave zastopnosti. Pa tudi prave zvestobe ni v tem divjem zakonu. Medeni, sladki tedni te politične ženitbe so že pri kraju. Radiča radi njegove gostobesednosti nihče več ne smatra za resnega. Ali bo sedanja vlada še sprejela proračun, ali se bo ločitev izvršila že poprej, bomo

stebru na cesto. Njegovi tovariši so zasodili, da laže, pa dokazati mu niso mogli. —

Ko je Trzan dosegel steber, je najprvo pogledal podse, če ga morebiti na cesti čaka še več sovražnikov. Naučil se je v džungli previdnosti.

In prav je storil. Spodaj na cesti je stala straža.

Pogledal je navzgor in tam ni videl nikogar. Splezal je torej kvišku.

Vrh stebra je bil v ravni črti s streho hiše. V hipu je bil na strehi, — igrača zanj, ki se je leta in leta v džungli poganjal še v večje daljave od drevesa do drevesa.

Z ene strehe je splezal na drugo, vedno dalje, dokler ni spet našel v samotni ulici pripravnega stebra. Po njem se je spustil na tla.

Urnih nog je pohitel po ulicah, stopil v znano gostilno, si umil roke, skrtal obleko ter počasi odšel proti domu.

V zakotni pivnici blizu hiše, kjer se je zgodil napad na Trzana, sta tisto noč sedela dva človeka v živahnem pomenku. Eden njiju je bil tisti, ki je opazoval Trzana pri koncertu in mu sledil po mestu.

»Neverjetno!« je pravil. »Bankir Canler me je sicer svaril, da je mož izredno močen. Zato pa sem tudi vzel 10 mož. Ampak kaj takega —! Ta človek bi zaslužil ti-sočake dnevno, če bi nastopil!«

»Zaenkrat pa mi ne homo nič zaslužili!« se je hudoval njegov drug. »Preklicana reč til! Tak posel ni zame! Dvignil me je v zrak in vrgel po sobi kot da sem slamnat možicelj! Pa imam svojih 80 kg dobre vagel! Na vso srečo sem priletel mehko, — vrgel me je v gručo ljudi. Ne vem kako je z njimi. Pobral sem se in poiskal vrata. Takih poslov ne maram! Ne grem več nadenj, razen s topovi!«

kmalu videli. Baje se že Davidovičevci in Spahovi muslimani pripravljajo, da stopijo v vlado. Tudi Slovenci si želijo mnogi pritegniti v novo vladno večino. Ali naši poslanci ne bodo šli tako slepo v vlado, kakor je šel Radič. Če bodo res zahtevali naše ljudi v vlado, tedaj nam morajo prej dati zagotovilo, da se davčne in druge največje krivice popravijo.

Za Pribečeviča, Žerjava in Pivka se nihče ne zmeni. Sejalcev neprijateljstva in nemira nihče nima rad.

Morda bomo imeli v jeseni nove volitve. Mnogi govorijo, da bodo te volitve svobodne. To se pravi, da bo ljudstvo lahko nemoteno volilo. Lansko leto so pa radikali in samostojni demokrati samo s silo in krivico prišli do večine.

Pravijo, da bomo imeli spomladi kronanje kralja in kraljice. Ali bo kronanje samo v Beogradu, ali tudi v Zagrebu in na Slovenskem, se še danes ne ve. Sliši se, da vladar iskreno želi, da bi se do tega časa spoprijaznili vsi narodi v državi in vse poštene stranke.

Proti previsokim davkom.

Beograd, 5. februarja.

Naši poslanci so vlado, v kateri sedijo Pašičevci in Radičevci ministri že nešteto krat opozorili, naj vendar neha s pretiranimi davki. Vsi smo mislili, da bodo Radičevci poslanci, posebno Pucelj in Kelemina, v vladni večini predlagali znižanje davkov in odpravo nešteto drugih krivic. Ali vsega tega nismo dočakali, čeravno so Radičevci s Puceljem že od julija 1925 neprestano na vladi. Kakor smo že večkrat opozarjali, to storimo tudi danes: Resnica je, katere nihče izpodbiti ne more, da še nikdar niso predpisovali tako visokih davkov kakor v času, ko sedi Radič kot minister v kraljevski vladi. Kar pomnimo, niti pod rajno Avstrijo, niti sedaj pod Jugoslavijo, niso eksekutorji rubili toliko posestnikov, obrtnikov, trgovcev in delavcev, kakor zadnje mesecel! To je strašna, bridka resnica! Tajiti je ne more Radič, ne Pucelj, ne Kelemina! Krivo je vsega tega slabo gospodarstvo in državi, katero vodijo že vsa leta Pašič, Pribečevič in sedaj še Radič!

Poslanci Slovenske ljudske stranke so v Beogradu dosedaj še vedno glasovali proti krivični davčni obremenitvi. V jeseni so vložili ostro interpelacijo in zahtevali naj se minister financ zagovarja javno v zbornici. Minister Stojadinovič je nedavno odpotoval v Ameriko in na mesto njega je v četrtek, 4. februarja odgovarjal njegov namestnik minister Uzunović. Minister je trdil v imenu vlade, v kateri sedijo Radičevci, da ni res, da bi bila Slovenija preobremenjena z davki. Ob enem je minister pohvalil davčne uradnike, ker so tako »skrbni in vestni« pri predpisovanju in pobiranju davkov. Pašič-Radičeva vlada se še torej celo norčuje iz tega, če Slovenija preveč plača! Taki so Pašičevci in Radičevci ministri!

»Ne bo treba topov! Nocoj sem se mnogo naučil. Temu človeku se pride do živga le z zvijačo. In za zvijačo zadostujeva midva sama.

Dobiti pa ga morava! Nagrada je prelepa, da bi nam ušla. Le kako ga primeva —?«

»Zakaj pa pravzaprav hoče tisti Canler imeti tega človeka? Nič ne veš?«

»Ne vem prav, zakaj. Toda zdi se mi, da gre za neko dekle —. Pa saj mi je vseeno. Glavna reč je visoka nagrada! In dobiti jo morava!

Zasedaj je seve edino kar moreva storiti, da ga opazujeva in ne izgubišva izpred oči. Verjetno je da se bo skušal umakniti policiji. Odpotoval bo —. Poslušaj —!«

Sklonil se je k tovarišu in v živahnem šepetu sta nadaljevala pogovor.

IX.

Trzan odpotuje v službo in izgine med potom brez sledu.

»Tvoj Pariz je zame nevarnejši nego mi je bila svojčas džungla!« je pravil Trzan, ko je drugo jutro poročal prijatelju Arnotu o svojih nočnih dogodivščinah. »Zakaj so me zvalili v hišo? Zakaj so me hoteli ubiti? Kaj sem jim storil —?«

Arnot si je nalahno požvižgaval in zamišljeno kimal k prijateljevemu poročilu. Trzan pa je nadaljeval:

»Kaj takega bi v džungli nikdar ne doživeli! Tam ubijamo, da si dobimo hrane, ubijamo sovražnika, če nas napade, da si rešimo življenje. Taka je železna postava džungle.

Ampak tule v Parizu, sredi vaše toliko hvalisane kulture —! Fej! Vaš kulturni človek je sirovejši, div-

Kot govorniki so nastopili naši poslanci Vesenjak, dr. Gosar, Falež in Klekl, ki so vsi živo opisovali strašne davčne krivice, ki se godijo Sloveniji. Cel dan se je vršila razprava. Naši poslanci so na zadnje predlagali, naj se najbolj krivični davki odpravijo oziroma znižajo in naj se davki pravično razdelijo na vse pokrajine. Ugotovili so: 1. Preobremenitev našega gospodarstva in ljudstva je prestopila vse meje. 2. Radi prevetleke davčne neenakosti je postalo stanje našega kmeta, delavca, obrtnika in drugih gospodarskih krogov nevzdržna. Vsi ti stanovi se tirajo v gotovo gospodarsko propast. 3. Z novimi davki, dokladami in povečanjem starih davkov ter s surovim postopanjem davčnih oblasti, se je stanje davkoplačevalcev v Sloveniji tako poslabšalo, da so davkoplačevalci gospodarsko popolnoma izčrpani. 4. Sedanja vlada radikalov in Radičevcev ni ničesar storila, da bi se davčne krivice odpravile, ampak je naložila še nova bremena ubogemu ljudstvu.

Zategadelj obojamo davčno politiko Pašičeve in Radičeve vlade. Vsak človek bi mislil, da bodo Radičevci glasovali za odpravo davčnih krivic. Saj doma v Sloveniji Pucelj, Kelemina, Znidaršič, Bende, bivši finančar Švikaršič in drugi radičevci po shodih govorijo proti davkom. Ali, čujte ljudje božji! Čujte vi zapeljanci, ki verujete v Radičevno vero: Niti eden Radičevcev si ni upal govoriti proti davčnim krivicam. Pucelja ni bilo in tudi Kelemina ne! In vsi radičevci so glasovali proti našim predlogom. To se pravi, da se Radiču in Pucelju celo dopade nesrečna davčna politika sedanje vlade.

Če se Radičevci po shodih širokoustijo proti davkom, če Pucelj v »Kmetiskem listu« piše, kako misli on davke odpraviti, je to vse samo pesek v oči nezavednežem. V Beogradu, v parlamentu pa Radičevci in Pucelj ne upajo dati svojega glasu proti previsokim davkom.

Zalostno, a resnično!

Iz društvenega gibanja.

Zgornja Poljskava. Izobraževalno društvo »Skala« vpri-zori v nedeljo, dne 14. t. m., popoldne po večernicah, ob treh, v Društvenem domu krasno narodno igro »Krivopri-sežnik« v treh dejanjih. Sodelujeta tudi tamburaški in pevski zbor. Kakor znano, slovijo naši igralci daleč na okrog. Upamo, da bodo tudi sedaj svojo nalogo častno izvršili. Zato, prijatelji naše nadebudne mladine, ki že skozi 4 leta tako vstrajno deluje na društvenem polju, pridite v obilnem številu, ne bo vam žal. Žalibog, da nočejo uvideti naši občinski možje, kakšnega pomena je izobraževalno društvo za mladino. Namesto da bi ga podpirali, pa mu še naložijo občinsko takso od vsake igre po 25 dinarjev. Ker edini vir dohodkov so prireditve, tako pa treba pri nas prej vse drugo napolniti, kakor pa društveno blagajno. Upamo, da bo počasi naš občinski odbor uvidel, da delo društvu krivico.

jejši ko žival džungel! Ubija iz gole objestnosti in srbo-ritosti! Se huje, — plemenito čuvstvo človekoljubja izrablja, da zvabi v svoje zanke mirnega, nedolžnega, nič hudega slutečega človeka! Kajti obupni klic na pomoč me je zvalil, da sem hitel v tisto jamo razbojnikov. Kar razumeti nisem mogel in še danes se mi zdi neverjetno, da more ženska pasti tako globoko in s klicanjem na pomoč vabiti koga — v smrt!

Takale je kultura in omika, katero mi hočete dati v zameno za mojo džunglo! In v takem svetu naj živim —?

Prijatelj Arnot, povedal sem ti že in ti danes ponovim, da v džunglo pojdem nazaj! Tam sem bil srečen, tam tudi bom spet srečen!

Oha sta molčala, ko je Trzan končal. Šele po dolgem času se je Arnot oglasil:

»Pomilujem te, prijatelj! Priznam ti, da res nimaš sreče z našo »kulturo«. Od najslabše strani se ti kaže. Ponavljam ti pa, da prečno gledaš! Ne poznaš nas še dobro! Nismo vsi taki! Tudi dobri ljudje, poštene ljudi so na svetu. Naša kultura ima slabe strani, pa ima tudi mnogo, da še več dobrih! Teh se boš šele zavedel, ko boš globlje poznal življenje med svetom!

Pa pustiva zasedaj to! Vem da ti zaman pridigujem. Bridke in neprijetne reči si doživljal, užaljen si. Treba ti je, da se pomiriš, da prideš na druge misli. Zato ti bom kaj sedajle podal eno tako misel.

Ali res misliš, prijatelj, da so te hoteli zvaliti v zasedo in ubiti, da je bil torej ves napad pripravljen —?«

»Kako da ne! Saj je šlo vse tako gladko kakor na vrvici. Klic na pomoč, napadalec vsi zbrani, prav nič se niso začudili ko sem vstopil, niti vprašali me niso, po kaj sem prišel, in komaj da sem bil med njimi, je že bil eden pripravljen, da me s kolom pobije —.«

(Dalje prihodnjik.)